

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Випуск 2, 2025

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Сверлюк Ярослав Васильович, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Члени редакційної колегії:

Аніщенко Вікторія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та гуманітарних дисциплін, Пенітенціарна академія України, Україна

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Україна

Бобечко Оксана Юріївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Україна

Буцяк Вікторія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри гри на музичних інструментах, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Грібінченко Юлія Олександрівна, доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри історії музики та музичної етнографії, Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Україна

Джус Оксана Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Кіндратюк Богдан Дмитрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика педагогічного факультету, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Клепар Марія Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Крижановська Тетяна Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Крусь Оксана Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Кьон Наталя Георгіївна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри вокально-хорової підготовки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», Україна

Лупаренко Світлана Євгенівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Обух Людмила Василівна, доктор мистецтвознавства, доцент, професор, Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Потапчук Тетяна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Пріма Дмитро Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії і методики початкової освіти, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Пріма Раїса Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики початкової освіти, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Прокопчук Вікторія Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри гри на музичних інструментах, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Реда Яцїне (Reda Jasynė), доктор соціальних наук (освіта), доцент, Університет Клайпеди (Klaipėda University), Литва

Рибалко Людмила Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Ужинський Михайло Юрійович, кандидат мистецтвознавства, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Цюлюпа Наталія Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри естрадної музики, Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Засновано у 2022 році. Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1742 від 23.05.2024 року.

Ідентифікатор медіа: R30-04137.
Суб'єкт у сфері друкованих медіа – РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (вул. Степана Бандери, буд. 12, м. Рівне, 33028, rectorat@rshu.edu.ua, тел. (0362) 63-62-09)

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, німецька, французька, італійська, литовська, іспанська, болгарська.

Періодичність видання: 4 рази на рік.

Затверджено до друку та поширення через мережу інтернет відповідно до рішення Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол від 26.06.2025 р. № 6).

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори. Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Фахова реєстрація (категорія «Б»):

Наказ МОН України № 220 від 21.02.2024. (спеціальності: A1 – Освітні науки, A4 – Середня освіта (за предметними спеціальностями), A5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями)).

Офіційний сайт видання:
<https://journals.rshu.rivne.ua/index.php/art>

ЗМІСТ

<i>Дун Пей</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ПРАВА.....	5
<i>Заболотний П. О.</i> ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ВИКОНАВЦЯ-ДУХОВИКА НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ.....	11
<i>Короїд Т. В.</i> ТРАНСВЕРСАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РАКУРСІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ	16
<i>Крижановська Т. І., Крусь О. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ У КОНТЕКСТІ МУЗИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНОГО ЦИКЛУ.....	23
<i>Левчук Н. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	29
<i>Макеєнков П. С., Жуковіна В. Ю.</i> ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦЬКИХ ПРОЄКТІВ.....	35
<i>Мельничук С. Ф.</i> ЕКЗЕГЕЗА КЛАСИЧНОЇ МУЗИЧНОЇ СПАДЩИНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ У РОЗРІЗІ КУЛЬТУРНО-ДУХОВНИХ ВИКЛИКІВ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	45
<i>Ніколаєску І. О., Соловей Ю. О.</i> КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЗРІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ.....	50
<i>Овсіюк Н. М.</i> ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЕСТРАДНОГО ПЕДАГОГА-ВОКАЛІСТА.....	57
<i>Остапович К. В.</i> ПРОЄКТ «ТЕРИТОРІЯ А» ЯК ІНДИКАТОР КУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСЕННОЇ ЕСТРАДИ КІНЦЯ ХХ СТ.....	62
<i>Потапчук Т. В., Рокішук І. І., Ковлева М. Б.</i> МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	71
<i>Сверлюк Я. В., Сверлюк Л. І., Онищук Н. В.</i> НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ДИРИГЕНТА ОРКЕСТРОВОГО КОЛЕКТИВУ В МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ.....	78

CONTENTS

<i>Pei Dong</i> INFORMATION AND COMMUNICATION COMPETENCE AS A COMPONENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE LEGAL PROFESSIONALS.....	5
<i>Zabolotny P.</i> PEDAGOGICAL ASPECTS OF TRAINING A NEW GENERATION BRANCH PERFORMER.....	11
<i>Koroid T.</i> TRANSVERSAL COMPETENCES IN TERMS OF PERSONAL DEVELOPMENT OF A EUROPEAN-LEVEL TEACHER.....	16
<i>Kryzhanovska T., Krus O.</i> FEATURES OF STUDENTS' INDEPENDENT WORK IN THE CONDITIONS OF MUSIC DISCIPLINES OF THE HISTORICAL-THEORETICAL CYCLE.....	23
<i>Levchuk N.</i> THE EFFECTIVENESS OF USING MUSIC THERAPY IN THE FORMATION OF COMMUNICATIVE SKILLS IN ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN.....	29
<i>Makeienkov P., Zhukovina V.</i> FORMATION OF PATRIOTIC CONSCIOUSNESS OF FUTURE SPECIALISTS IN PERFORMING ARTS THROUGH ART PROJECTS.....	35
<i>Melnychuk S.</i> EXEGESIS OF THE CLASSICAL MUSICAL SCARY OF WESTERN EUROPE AT THE ROSE OF CULTURAL-SPIRITUAL WICKS OF THE 19TH CENTURY.....	45
<i>Nikolaesku I., Solovei Yu.</i> CONSTITUTIONAL SECTION AS A TOOL FOR DIAGNOSING THE LEVEL OF ARTISTIC AND AESTHETIC DEVELOPMENT OF CHILDREN OF ELDERLY PRESCHOOL AGE USING NON-TRADITIONAL DRAWING TECHNIQUES.....	50
<i>Ovsiiuk N.</i> ON THE ISSUE OF DEVELOPING ACTING SKILLS IN THE TRAINING OF A POP VOCAL TEACHER.....	57
<i>Ostapovych K.</i> PROJECT "TERYTORIA A" AS AN INITIATOR OF CULTURAL TRANSFORMATIONS OF THE UKRAINIAN SINGING STAGE AT THE END OF THE 20TH CENTURY.....	62
<i>Potapchuk T., Rokishchuk I., Kovleva M.</i> METHODOLOGY OF FORMING AESTHETIC COMPETENCE OF ARTISTIC SPECIALTIES IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING.....	71
<i>Sverliuk Ya., Sverliuk L., Onishchuk N.</i> INNOVATIVE APPROACHES TO THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE ORCHESTRA CONDUCTORS IN MUSIC AND PEDAGOGICAL THEORY AND PRACTICE.....	78

УДК [784:792.7]:792.02

DOI <https://doi.org/10.32782/ART/2025-2-9>

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЕСТРАДНОГО ПЕДАГОГА-ВОКАЛІСТА

Овсіюк Наталія Миколаївна

старший викладач кафедри естрадної музики

Рівненського державного гуманітарного університету

ORCID ID: 0000-0002-0156-118X

e-mail: kvart-sound@ukr.net

У статті проаналізовано важливість розвитку акторських здібностей у процесі професійної підготовки естрадного вокаліста. Авторка звертає увагу на те, що сучасне сценічне виконавство потребує від співака не лише досконалого володіння голосом, а й уміння створювати переконливі художні образи, здатні викликати емоційну реакцію слухача. Метою дослідження є виявлення ролі акторської гри в естрадному мистецтві та визначення ефективних підходів до поєднання вокального й акторського компонентів у навчальному процесі. Особливу увагу приділено умовам мінімалістичного музичного супроводу, які вимагають від виконавця посиленого використання невербальних засобів виразності. Зазначено, що синтез вокального та акторського начал сприяє більш повному розкриттю художнього змісту твору.

Наукова новизна полягає в розгляді вокально-акторської підготовки як цілісного процесу, де розвиток акторських навичок розширює інтерпретаційні можливості виконавця. Додатково акцентовується увага на необхідності розвитку внутрішньої акторської мотивації як ключової умови автентичного сценічного самовираження. Емоційна залученість, усвідомлене проживання сценічного образу та здатність до саморефлексії сприяють не лише глибшій інтерпретації вокального матеріалу, а й формуванню особистісного виконавського стилю. Саме гармонійне поєднання технічної майстерності, творчої уяви та психологічної відкритості дозволяє вокалісту ефективно реалізовувати художній задум і встановлювати живий емоційний контакт із публікою.

У висновках підкреслено важливість комплексного підходу до підготовки естрадного співака, що передбачає інтеграцію вокальних, акторських та комунікативних умінь. Такий підхід сприяє формуванню сценічної переконливості, емоційної виразності та здатності до повноцінної взаємодії з аудиторією. Перспективи подальших досліджень охоплюють розробку сучасних методик інтегрованого навчання та вивчення психологічних аспектів виконавської діяльності.

Ключові слова: естрадний вокал, акторська майстерність, вокально-акторська підготовка, сценічний образ, виконавська виразність, мінімалістичний супровід, інтегроване навчання, комунікативні навички.

ON THE ISSUE OF DEVELOPING ACTING SKILLS IN THE TRAINING OF A POP VOCAL TEACHER

Nataliia Ovsiiuk

Rivne State University of the Humanities

The article analyzes the importance of developing acting skills in the process of professional training of a pop vocalist. The author emphasizes that modern stage performance requires the singer not only to possess excellent vocal technique but also to be able to create convincing artistic images capable of evoking an emotional response from the audience. The aim of the study is to identify the role of acting in pop art and to determine effective approaches to integrating vocal and acting components within the educational process. Special attention is paid to the conditions of minimalist musical accompaniment, which require the performer to make enhanced use of non-verbal expressive means. It is noted that the synthesis of vocal and acting elements contributes to a fuller revelation of the artistic content of a musical work.

The scientific novelty lies in considering vocal-acting training as a holistic process, where the development of acting skills expands the performer's interpretive potential. Additional attention is given to the necessity of developing internal acting motivation as a key condition for authentic stage self-expression.

© Овсіюк Н. М., 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Emotional involvement, conscious immersion into the role, and the ability for self-reflection contribute not only to a deeper interpretation of vocal material but also to the formation of a personal performing style. It is the harmonious combination of technical mastery, creative imagination, and psychological openness that enables the vocalist to effectively realize the artistic concept and establish a vivid emotional connection with the audience.

The conclusions emphasize the importance of a comprehensive approach to pop singer training, which includes the integration of vocal, acting, and communicative competencies. This approach enhances stage credibility, emotional expressiveness, and the ability to engage in full-fledged interaction with the audience. Prospects for further research include the development of modern methods of integrated training and the exploration of psychological aspects of performance activity.

Key words: *pop vocals, acting skills, vocal-acting training, stage image, performance expressiveness, minimalist accompaniment, integrated learning, communication skills.*

Актуальність проблеми. У сучасній концертно-виконавській практиці естрадних співаків значне місце відводиться акторській майстерності. Творча свобода і розмаїття театралізованих сценічних прийомів сприяє індивідуально-неповторному артистичному самовираженню вокаліста, а його майстерність у створенні виразного сценічного образу є одним із критеріїв професіоналізму. Саме тому зростає роль акторських навичок у підготовці вокалістів, особливо в умовах естрадного жанру, де важливу функцію виконують не лише вокал, а й візуальний і емоційний складники виступу. Акторська майстерність вимагає від вокалістів належної практичної підготовки, яку забезпечують профільні освітні заклади. Тому все частіше об'єктом наукових досліджень стає проблема розвитку акторської майстерності та її опанування естрадними вокалістами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізу сучасних форм естрадного виконавства присвячені наукові праці Н. Гешко, Н. Овсянникової, О. Опанасенка, Л. Остапенко. Проблеми професійної підготовки акторів музично-драматичного театру, формування вокального голосу, розвитку виконавської майстерності досліджували Л. Гринь, Г. Локарева, К. Ткаленко, А. Козир, Ю. Юцевич. Теоретико-методичні засади вокальної педагогіки розкрито в роботах В. Антонюка, О. Олексюк, Г. Падалки, Г. Стаська. Історичним аспектам становлення української естрадної пісні та особливостям національної вокальної школи присвячені дослідження М. Мозгового, Л. Прохорової. Окремі аспекти стилістичної еволюції сучасного вокального мистецтва висвітлено у публікаціях С. Манька.

Мета статті – визначити особливості розвитку акторської майстерності в процесі підготовки естрадного педагога-вокаліста та обґрунтувати її роль у формуванні професійної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Мистецтво вокаліста зростає на живій, реальній основі. В одному випадку – це мова, мелодика й ритміка якої втілені у розміри й строфи вірша, в іншому – музика, втілена у метр і ритм. Мова і музика у вокальному мистецтві тісно пов'язані між собою,

оскільки мовна мелодика та ритміка є першоджерелом музики загалом. Емоційно забарвлена мова є відправною точкою для створення образу, а вміння генерувати в музиці почуття, уміння чути приховані в музиці фізичні дії, виконувати їх, поєднуючи з вокальними діями, веде до створення вокального образу (Козир, 2008).

Але для сучасної естради не досить лише вокального образу. Образ має бути ще й художнім, основою якого є акторська гра. Відправною точкою для акторської гри є здатність створювати уявні образи та переживати ті чи інші почуття, здатність створювати образи й перевтілюватися в них. Акторська гра – це фізичне явище, тому рух також лежить в її основі. Уміння передати емоції через слово, а через рух перевтілитися у створений образ і є акторською майстерністю.

Таким чином, акторська майстерність вокаліста включає у себе як здатність уявляти, переживати, втілювати ті чи інші почуття та емоції, так і передавати їх глядачеві-слухачеві через пластику, танцювальні рухи, вокальне слово, створюючи тим самим вокально-художній образ.

Вокально-сценічне мистецтво передбачає активні дії співака з моменту виходу на сцену. Артист-вокаліст має бути творцем ролі, а не механічним виконавцем партитури, написаної композитором. Він повинен пропустити роль через себе, через свої живі відчуття, виправдати її своїм уявленням, наситити особистими емоційними спогадами.

Акторська майстерність – одна з найважливіших якостей прояву зовнішньої форми артистизму, оскільки вона включає у себе не лише якості, що відображають внутрішню форму артистизму (емоційність, уяву, темперамент тощо), але й якості, що становлять його зовнішню форму (пластику, рух, слово).

Акторські здібності вокаліста можуть проявлятися в нетипових підходах до вирішення акторських завдань, в оригінальності уяви, у схильності до новаторства, в незалежності суджень та у великій потребі спілкуватися з глядачем. Властивості особистості також входять до структури здібностей, визначаючи підґрунтя для їх розвитку.

Завдяки вищезазначеним якостям вокаліст може реалізувати професійні здібності, виразити в художній формі своє ставлення до сучасної дійсності та вирішувати моральні й етичні проблеми. Чим значніший творчий потенціал актора-співака, тим глибшою й масштабнішою є його інтерпретація драматичного матеріалу. Таким чином, особистісні якості вокаліста можуть стати матеріалом для його творчості, а загальні вокальні й акторські здібності – необхідною умовою для реалізації його особистості як артиста.

Процес створення на сцені вокально-художнього образу можна охарактеризувати як сценічну дію, яка здійснюється завдяки спеціальним здібностям, таким як вокальні та акторські здібності. У структурі акторських здібностей тісно переплетені здатність до перевтілення та виразні здібності. Акторське мистецтво – це вміння, майстерне керування творчим матеріалом у процесі сценічної дії та взаємодії з глядачем.

Зовнішні артистичні здібності естрадного вокаліста – це виразні здібності його як актора. За їхньою допомогою внутрішні переживання (внутрішні артистичні здібності) стають зрозумілими для глядача. Зовнішні артистичні здібності естрадного вокаліста також є засобом його спілкування з публікою.

У кожного виконавця процес сценічної дії відбувається по-різному. Одні створюють вокально-художній образ за принципом «я в запропонованих обставинах». У цьому випадку на перший план виходять виразні здібності. Інші щоразу створюють на сцені новий образ. У цьому випадку основою є здатність до перевтілення. І в одному, і в іншому випадку до фізичних даних вокаліста, таких як міміка, пластика, мовлення, висуваються надзвичайно високі вимоги.

За допомогою систематичних вокальних вправ можна навчити студента співочих навичок, водночас розвиваючи його вокальні здібності. Методичне сценічне навчання спрямоване на те, щоб навчити діяти на сцені логічно, природно й переконливо, відповідно до законів природи, психофізіології людини та сценічної доцільності. Саме така підготовка сприяє розвитку акторських здібностей у початківців-вокалістів. Таланту навчити не можна, але можна навчити артистів-співаків бути природними на сцені й діяти впевнено – і цього вже досить: усе інше донесе музика.

Безперечно, такий підхід здебільшого використовується у оперному мистецтві. Опера музика настільки насичена за своєю драматургією, що цілком здатна компенсувати виконавцю брак емоцій, ритму чи темпераменту. Сучасне естрадне мистецтво відрізняється від оперного. Музичний супровід деяких вокальних творів (особливо у стилях «Soul», «R&B», «House music») часто обмежується лише ритм-секцією та гармонічною

підтримкою. За такого формату, природно, не може йтися про закладені в музику емоції та темперамент у тому значенні, про яке ми говорили вище.

Для того щоб виступ естрадного вокаліста зацікавлював і захоплював слухача, артист сам має зарядити глядача власним ритмом і темпераментом. Від акторської гри співака вимагається не лише точність, а й виразність, здатність викликати інтерес. Якщо виховати співаків, які володіють чіткою творчою системою, можна досягти вражаючих результатів. Якщо виконавець музикальний, добре володіє технікою вокального виконання, за умови правильної творчої підготовки у ньому можна розкрити й розвинути також і акторські здібності.

В основу професійного виховання актора-вокаліста має бути покладено дію, що народжується з музики й органічно з нею зливається. Артист повинен не просто добре діяти на сцені, а втілювати у своїй грі зміст, закладений у музичному творі. У сучасній вокально-педагогічній практиці важливо зберігати суть цього підходу, проте адаптувати його до нових художніх реалій. Для естрадного вокаліста першоджерелом сценічної дії має стати поетичний текст пісні, адже саме в ньому закладено емоційне і смислове підґрунтя для створення художнього образу (Локарева, Гринь, 2011).

Одним із головних завдань виконавця на сцені є встановлення повного взаєморозуміння з глядацькою залю. Необхідно вибудувати міст: артист – глядач, глядач – артист. Оскільки на сцені діє жива людина, впливати на глядача вона може лише власною особистістю. Для створення вокально-художнього образу артист перетворює, опрацьовує власні потреби, почуття, думки та вольові зусилля відповідно до змісту вокального твору.

Талант естрадного вокаліста з розвиненими акторськими здібностями полягає в тому, що він здатен досягти єдності власних переживань із сюжетом вокального твору. За допомогою яскравих уявлень про обставини часу й місця дії, а також завдяки емоційній пам'яті він створює вокально-художній образ і втілює себе в ньому.

Вокальний твір можна вважати вдало виконаним з акторської точки зору тоді, коли асоціації співака викликають у нього не просто певні образи чи ідеї, а й чітке особисте ставлення до них. Сформований необхідний досвід почуттів і роздумів сприяє природній поведінці артиста на сцені, адже власні переживання виконавця, збережені в емоційній пам'яті, втілюються у створеному ним образі.

Професійні якості вокаліста-естрадника формуються відповідно до специфічних вимог обраної діяльності. Однією з ключових вимог є

оволодіння акторською майстерністю, що виступає важливим чинником у становленні артиста естрадного жанру.

Акторська майстерність базується на природних задатках, які визначаються як загальними, так і специфічними властивостями нервової системи, функціональними особливостями діяльності головного мозку та органів чуття. Ці задатки забезпечують розвиток психічних процесів відповідно до вимог професійної діяльності.

До важливих психічних процесів, що формують внутрішній складник артистизму, належать сприйняття, уява, пам'ять, мислення та творча уява. Емоційне та волевове регулювання зовнішньої діяльності, такої як мовлення, рух, танець тощо, становить фізіологічну основу зовнішнього прояву артистизму.

Таким чином, як психічні, так і фізіологічні процеси беруть участь у формуванні акторської майстерності. Це дозволяє зробити висновок, що в процесі професійної підготовки відбувається синтез внутрішніх і зовнішніх складників артис-

тизму, в результаті чого акторська майстерність постає як інтегральна характеристика – цілісний прояв артистизму вокаліста-естрадника.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Акторська майстерність є важливою складовою частиною професійної підготовки естрадного педагога-вокаліста. Засвоєння акторських навичок позитивно впливає на розвиток виконавської виразності, сценічної свободи та здатності до емоційної комунікації з аудиторією. Такий підхід сприяє формуванню більш цілісного й конкурентоспроможного фахівця в галузі музичного мистецтва.

Перспективними напрямками подальших досліджень є вивчення ефективних методик інтеграції акторської підготовки у фахові дисципліни, аналіз практичної взаємодії між виконавськими та педагогічними компонентами підготовки, а також розгляд сучасних цифрових інструментів, які можуть бути використані в освітньому процесі для розвитку сценічних навичок майбутніх педагогів-вокалістів.

Література:

1. Антонюк В. Г. (2007). Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник. Київ : Віпол, 174 с.
2. Гринь Л. О., Ткаленко К. О. (2022). Методика формування вокального голосу в процесі професійної підготовки майбутнього актора. *Педагогічні науки: теорія та практика*. № 1. С. 116–121.
3. Козир А. В. (2008). Професійна майстерність естрадних виконавців: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти : монографія. Київ : НПУ імені М. Драгоманова, 378 с.
4. Локарева Г. В., Гринь Л. О. (2011). Вокальне мистецтво в професійній підготовці актора музично-драматичного театру: теорія та практика : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 304 с.
5. Манько С. Б. (2017). Полістилічність естрадного вокального мистецтва на початку ХХІ ст. (на прикладі українських сучасних артистів). *Культура України*. Вип. 57. С. 232–240.
6. Опанасенко О., Гешко Н., Остапенко Л. (2018). Естрадний спів в сучасних театралізованих вокально-інструментальних жанрах. *Молодий вчений*. № 2 (54). С. 75–78.
7. Прохорова Л. В. (2006). Українська естрадна вокальна школа : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Вінниця : Нова книга, 384 с.
8. Стасько Г. Є. (2010). Голос людини та вокальна робота з ним : монографія. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. Василя Стефаника, 336 с.
9. Юцевич Ю. (1998). Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу : навчально-методичний посібник. Київ : ІЗМН, 160 с.

References:

1. Antoniuk V. H. (2007). *Vokalna pedahohika (solnyi spiv)* [Vocal Pedagogy (Solo Singing)]: pidruchnyk. Kyiv: Vipol. 174 s.
2. Hryn L. O., Tkalenko K. O. (2022). *Metodyka formuvannia vokalnoho holosu v protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnoho aktora* [Methodology of Forming the Vocal Voice in the Process of Training a Future Actor]. *Pedahohichni nauky: teoriia ta praktyka*. No. 1, pp. 116–121.
3. Kozyr A. V. (2008). *Profesiina maisternist estradnykh vykonavtsiv: teoriia i praktyka formuvannia v systemi bahatorivnevoi osvity* [Professional Mastery of Pop Performers: Theory and Practice of Formation in the Multilevel Education System]: monohrafiia. Kyiv: NPU imeni M. Drahomanova. 378 s.
4. Lokarieva H. V., Hryn L. O. (2011). *Vokalne mystetstvo v profesiinii pidhotovtsi aktora muzychno-dramatychnoho teatru: teoriia ta praktyka* [Vocal Art in the Professional Training of an Actor of a Musical and Drama Theater]: monohrafiia. Zaporizhzhia: ZNU. 304 s.
5. Manko S. B. (2017). *Polistylichnist estradnoho vokalnoho mystetstva na pochatku XXI st. (na prykladi ukraïnskykh suchasnykh artistiv)* [Polystylism of Pop Vocal Art at the Beginning of the 21st Century (Based on Ukrainian Contemporary Artists)]. *Kultura Ukrainy*. Issue 57, pp. 232–240.
6. Opanashenko O., Heshko N., Ostapenko L. (2018). *Estradni spiv v suchasnykh teatralizovanykh vokalno-instrumentalnykh zhanakh* [Pop Singing in Modern Theatrical Vocal-Instrumental Genres]. *Molodyi vchenyi*. No. 2 (54), pp. 75–78.

-
7. Prokhorova L. V. (2006). Ukrainska estradna vokalna shkola [Ukrainian Pop Vocal School]: navchalniy posibnyk. 2nd ed. Vinnytsia: Nova knyha. 384 s.
 8. Stasko H. Ye. (2010). Holos liudyny ta vokalna robota z nym [The Human Voice and Vocal Work with It]: monohrafiia. Ivano-Frankivsk: Vyd-vo Prykarpatskoho nats. un-tu im. Vasylia Stefanyka. 336 s.
 9. Yutsevykh Yu. (1998). Teoriia i metodyka formuvannia ta rozvytku spivatskoho holosu [Theory and Methods of Formation and Development of the Singing Voice]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv: IZM. 160 s.

Стаття надійшла: 26.05.2025

Стаття прийнята: 11.06.2025

Стаття опублікована: 20.08.2025

Наукове видання

Мистецька освіта та розвиток творчої особистості

Випуск 2, 2025

Засновано у 2022 році

Засновник:

Рівненський державний гуманітарний університет

Періодичність видання: 4 рази на рік

Українською та англійською мовами

Коректура • В. О. Бабиш
Комп'ютерна верстка • О. І. Молодецька

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 10.
Підписано до друку 27.06.2025.
Зам. № 0925/707. Наклад 100 прим.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.